



РП2 – ПРИШИЛА – ЕДУКАТИВНА ПРОГРАМА ЗА МЛАДИ СО ИНТЕЛЕКТУАЛНА ПОПРЕЧЕНОСТ

МОДУЛ 4: БЕЗБЕДНО КОРИСТЕЊЕ НА СОЦИЈАЛНИТЕ МРЕЖИ

Автор: КМОП Скопје

Број на проект: 2023-2-RO01-KA220-YOU-000174271

Финансирано од Европската Унија. Изразените ставови и мислења се единствено на авторот(ите) и не нужно ги одразуваат ставовите на Европската Унија или на Европската извршна агенција за образование и култура (ЕАСЕА). Ниту Европската Унија, ниту ЕАСЕА не сносат одговорност за нив.



Co-funded by
the European Union



ПРИШИЛА–ЕДУКАТИВНА ПРОГРАМА ЗА МЛАДИ СО ИНТЕЛЕКТУАЛНА ПОПРЕЧЕНОСТ

Модул 4: Безбедно користење на социјалните мрежи

Преглед на модулот

Овој модул има за цел да ги поттикне и поддржи младите луѓе со интелектуална попреченост во сигурно и самоуверено користење на социјалните мрежи. Преку практичен и инклузивен пристап, учесниците ќе развијат јасна слика и разбирање за приватноста и како да ги заштитат своите лични информации онлајн. Преку практични насоки за управување со поставките за приватност, препознавање и одговарање на несоодветни пораки и повици, како и развивање поздрави навики на социјалните мрежи, Модулот е дизајниран да промовира дигитална независност, безбедност и благосостојба во виртуелните средини.

Цели на модулот

На крај на модулот, учесниците ќе:

- Се стекнат со подлабоко разбирање на поимот приватност и лична информација.
- Ќе можат самостојно да ги менуваат поставките за приватност на социјалните мрежи со што ќе ја зголемат својата безбедност онлајн.
- Ќе можат да препознаат и соодветно да реагираат на непристојните понуди и интеракции на социјалните мрежи.

Применети едукативни принципи

Позитивно преземање на ризик, само-решителност, чувство на контрола, зголемена независност.

Содржина на модулот

- *Вовед: Дискусија за безбедноста и социјалните мрежи (S1-S3)*
- *Препознавање на приватност и лични информации (S4-S7)*
- *Активност за загревање 1: Што е следно? (S8)*
- *Активност 1: “Црвено знаме”, “Зелено знаме” (S9-S11)*

Број на проект: 2023-2-RO01-KA220-YOU-000174271

Финансирано од Европската Унија. Изразените ставови и мислења се единствено на авторот(ите) и не нужно ги одразуваат ставовите на Европската Унија или на Европската извршна агенција за образование и култура (EACEA). Ниту Европската Унија, ниту EACEA не сносат одговорност за нив.



Co-funded by
the European Union



- Едноставни упатства за приватност на социјалните мрежи (S12-16)
- Безбедно или небезбедно? Справување со онлајн покани и пораки (S17-S20)
- Дали треба да одговорам на овие пораки? (Дијаграм за одлуки) (s21)
- Справување со непосакувани пораки/повици (S22)
- Инструкции за блокирање на корисници на социјалните мрежи преку мобилни апликации (S23)
- Активност за загревање 2: Мојата суперсила за безбедност! (S24)
- Активност 2: „Што би направиле?“ Картички со сценарија (S25-28)
- Заклучок (S29-30)

Вовед

Социјалните мрежи играат важна улога во секојдневниот живот на младите луѓе. Тие им помагаат да се поврзат со пријателите, да ги споделат своите интереси и да го истражуваат светот. Кога се користат внимателно, социјалните мрежи можат да бидат непроценлива алатка за младите луѓе со интелектуална попреченост. Неколку истражувања укажуваат на тоа дека придобивките од користењето социјални мрежи се поголеми за поединци со интелектуална попреченост отколку за нивните неуротипични врсници (Chadwick, D. D., Quinn, S., & Fullwood, C., 2017). Платформи како што се Фејсбук, Јутјуб, ТикТок, Снапчат и Инстаграм обезбедуваат простор за секој да се изразува слободно, да гради пријателства и, најважно, да се чувствува како дел од својата заедница.

Сепак, справувањето со различни објави и различните интеракциите на социјалните мрежи може да биде предизвик за младите луѓе со интелектуална попреченост, изложувајќи ги на ризици како што се онлајн насилство и сексуално вознемирување. Бројни извештаи укажуваат на тоа дека дигиталното насилството е многу распространет проблем кај оваа таргет група, каде многу млади се соочуваат со несоодветни и негативни интеракции на социјалните мрежи (Borgström, Å., Daneback, K., & Molin, M., 2019). Комбинацијата на когнитивни тешкотии и зголемена

Број на проект: 2023-2-RO01-KA220-YOU-000174271

Финансирано од Европската Унија. Изразените ставови и мислења се единствено на авторот(ите) и не нужно ги одразуваат ставовите на Европската Унија или на Европската извршна агенција за образование и култура (EACEA). Ниту Европската Унија, ниту EACEA не сносат одговорност за нив.



Co-funded by
the European Union



изложеност на онлајн средини придонесува за поголем ризик од несоодветни и непосакувани онлајн искуства за поединците со интелектуална попреченост во споредба со нивните неуротипични врсници.

Дополнително, младите луѓе со попреченост често се соочуваат со значителни проблеми во препознавање на друштвени сигнали и разбирањето на границите на другите луѓе—факт што ги прави поподложни на манипулација и на други предаторски однесувања онлајн.

Целта на Модулот 4 е да им овозможи на младите луѓе да ги препознаат личните информации и да проценат кои информации можат безбедно да ги споделат онлајн. Исто така тие треба да ги препознаат позадинските намери при различните комуникации онлајн. Двата аспекта се подеднакво важни за создавање на побезбедна онлајн средина.

За да се постигнат овие цели, Модул 4 нуди практични совети за подобрување на приватноста и безбедноста на социјалните мрежи. Со вклучување на прирачници со чекор—по—чекор инструкции и визуелни примери, ќе се осигура разбирливоста на овие концепти и нивната лесна имплементација. Ваквиот пристап треба да им овозможи на младите луѓе да размислуваат и самостојно да донесуваат соодветни одлуки во врска со нивните постапки онлајн, како и да побараат помош кога таа им е најпотребно.

Овој модул исто така ќе се фокусира на препознавањето на позадинските намери во онлајн комуникацијата со другите за да се зајакне способноста на младите луѓе со интелектуална попреченост да разликуваат безбедна од небезбедна комуникација.

Што е приватност, а што лична информација?

Цели:

Оваа програма е дизајнирана да им помогне на младите луѓе со интелектуална попреченост да го разберат значењето на приватноста во онлајн интеракциите и да разберат зошто е важно да се заштитат личните податоци. Учесниците ќе научат да ги разликуваат јавните од приватните информации

Број на проект: 2023-2-RO01-KA220-YOU-000174271





и да препознаат што може а што не треба да се сподели онлајн за да ја зачуваат нивната безбедност.

Клучен фокус на оваа сесија ќе биде и споделувањето на фотографии и видеа. Учесниците ќе истражуваат како овие медиуми можат да откријат лични информации кои понатаму можат да се злоупотребат. Ќе бидат споделени примери на писмена и фотографска информација за да се охрабри дискусијата и да им се помогне на учесниците да ги изразат своите размислувања на оваа тема.

Приватни vs. Лични информации

Да се има приватност онлајн значи да се има контрола врз тоа кој има пристап до вашите информации и објави. Во социјалните мрежи, поставките за приватност овозможуваат селекција на тоа кој може да ги гледа вашите објави, фотографии или локации.

Лични информации се оние информации кои можат да се искористат за да се идентификува некој. Тие вклучуваат податоци како име, адреса, датум на раѓање, телефонски број или фотографии кои ги покажуваат овие лични информации. На пример, лични информации можат да бидат и фотографии каде се гледа локацијата на вашиот дом или луѓето со кои го поминувате вашето време.

Зошто приватноста е важна?

Истражувањата покажуваат дека некои од корисниците на социјални медиуми со интелектуална попреченост, како што се лицата со синдромот на Вилијамс, често споделуваат премногу лични информации на своите профили. Оваа група е исто така се поподложна на ризично онлајн однесување (Lough & Fisher, 2016).

Број на проект: 2023-2-RO01-KA220-YOU-000174271

Финансирано од Европската Унија. Изразените ставови и мислења се единствено на авторот(ите) и не нужно ги одразуваат ставовите на Европската Унија или на Европската извршна агенција за образование и култура (EACEA). Ниту Европската Унија, ниту EACEA не сносат одговорност за нив.



**Co-funded by
the European Union**



Иако социјалните медиуми го охрабруваат споделувањето и поврзувањето, разликувањето на тоа што е безбедно да се сподели а што не, не е така едноставно. Оспособувањето на младите луѓе со интелектуална попреченост да ги препознаваат личните и сензитивни информации од општите (на пример, хобија или омилен филмови од адреси или лозинки) е клучно за нивната безбедност и независност онлајн.

Практични насоки за сочуввање на приватноста на социјалните мрежи

Според едно неодамнешно истражување (Bayor, A., Bircanin, F., 2018), Фејсбук е најчестата социјална мрежа која се користи за комуникација со семејството и пријателите., меѓутоа и другите социјални мрежи, како што се Инстаграм и Снапчат можат да бидат места на злоупотреба и вознемирување на лицата со интелектуална попреченост.

Следниве инструкции имаат за цел да го зајакнат капацитетот на младите луѓе со интелектуална попреченост, да ги прилагодат и користат поставките за приватност и безбедност на социјалните мрежи, со што ќе ја одржат својата безбедност и контрола над споделените содржини. Ова ќе им помогне на учесниците да ја зголемат својата самодоверба при управувањето со поставките за приватност на социјалните мрежи и да ги разберат сопствените права за лични граници во дигиталните простори.

1. Фејсбук

- Чекор 1. Пристап до поставките

Отворете ја апликацијата или веб-страницата на Facebook. Кликнете на стрелката која се наоѓа во горниот десен агол (на десктоп верзијата) или допрете ги трите хоризонтални линии (на мобилната верзија).

Изберете *Поставки за приватност*, потоа кликнете на *Поставки*.

- Чекор 2. Подесување на поставките за приватност

Во левата лента, кликнете на Приватност.

Број на проект: 2023-2-RO01-KA220-YOU-000174271

Финансирано од Европската Унија. Изразените ставови и мислења се единствено на авторот(ите) и не нужно ги одразуваат ставовите на Европската Унија или на Европската извршна агенција за образование и култура (EACEA). Ниту Европската Унија, ниту EACEA не сносат одговорност за нив.



**Co-funded by
the European Union**



Под *Вашите Активности*, променете кој може да ги гледа вашите идни објави. Можете да изберете помеѓу опциите: *Пријатели, Само јас или Прилагодено*.

- Чекор 3. Видливост на профилот

Одете надолу до опцијата *Како можат другите да ве најдат и контактираат*.

Изменете ги поставките за тоа кој може да ви испрати пријателска барање и кој може да ве најде користејќи ја вашата е-пошта или телефонски број.

- Чекор 4. Преглед на информациите на профилот

Навигирајте до вашиот профил и кликнете на *за мене*.

Уредете ја видливоста за секоја од секциите (на пр. Работа, Образование) за да контролирате кој може да ги гледа овие информации.

2. Инстаграм

- Чекор 1: Пристапи до твојот профил

Отвори ја апликацијата и селектирај ја твојата профилна слика во долниот десен агол.

- Чекор 2: Пристапување кон поставките за приватност

Допри ги трите хоризонтални линии за мени во горниот десен агол, потоа избери *поставки*.

- Чекор 3: Промени го твојот профил во приватен

Навигирај до опцијата приватност, и потоа активирај ја опцијата *Приватен профил*. Ова значи дека само одобрените следбеници ќе можат да ги гледаат твоите објави.

- Чекор 4: Управување со коментари и други интеракции

Под поставките за *приватност*, прилагоди ги опциите за коментари, пораки и споделување на видео приказни за да ги ограничите оние на кои им е дозволена интеракција со твоите содржини.

3. Тик Ток

- Чекор 1: Отворете го вашиот профил

Број на проект: 2023-2-RO01-KA220-YOU-000174271

Финансирано од Европската Унија. Изразените ставови и мислења се единствено на авторот(ите) и не нужно ги одразуваат ставовите на Европската Унија или на Европската извршна агенција за образование и култура (EACEA). Ниту Европската Унија, ниту EACEA не сносат одговорност за нив.



Co-funded by
the European Union



Отворете ја апликацијата и допрете на профил копчето во долниот десен агол.

- Чекор 2: Пристапување кон поставките за приватност

Притиснете ги трите точки (или линиите) во горниот десен агол за да го отворите менито со поставки. Одберете ја опцијата *приватност*.

- Чекор 3: Променете го профилот во приватен

Вклучете *Приватен профил*—ова ќе ја ограничи видливоста на вашите видеа само на следбеници што сте ги одобриле.

- Чекор 4: Контрола на интеракција

Во *Приватни подесувања* нагодете ги поставките за тоа кој може да ви коментира на вашите видеа, да ви испраќа пораки, или да се конфронтира

4. Снапчат

- Чекор 1: Пристап до менито за подесување

Отворете го Снапчат и во левиот горен агол изберете го вашиот профил.

Притиснете ја иконата за подесување на десниот горен агол за да може да го отворите менито.

- Чекор 2: Прилагодите ги контролите за приватност

Кој може да ме контактира

Одете најдолу и најдете го полето за *Контрола на приватност*, па притиснете на *мои контакти*.

Одберете пријатели. Ова значи делка само луѓето кој ги имате додадено во своите контакти можат да ве најдат. Избегнувајте поставки што дозволуваат секому да ве контактира.

Препознавање на безбедни наспроти небезбедни онлајн понуди и пораки

Младите луѓе со интелектуална попреченост се соочуваат со посебни предизвици, особено кога станува збор за сексуално вознемирување во виртуелни средини. Во овој дел од модулот ќе истражиме неколку примери за тоа како може да се појави сексуалното вознемирување кај оваа група.

Број на проект: 2023-2-RO01-KA220-YOU-000174271

Финансирано од Европската Унија. Изразените ставови и мислења се единствено на авторот(ите) и не нужно ги одразуваат ставовите на Европската Унија или на Европската извршна агенција за образование и култура (EACEA). Ниту Европската Унија, ниту EACEA не сносат одговорност за нив.



Co-funded by
the European Union



Целта на овој дел е да се зајакнат капацитетите на младите со попреченост да препознаат и да реагираат на ризични ситуации. Ова вклучува:

Препознавање знаци на онлајн насилство, сексуално вознемирување или несоодветни барања. Препознавање на ефективните и правилни реакции на овие барања како блокирање, барање помош или пријавување на профилите.

Поттикнување на барањето консултации и насоки доколку младите со интелектуална попреченост се несигурни дали треба да споделат одредени информации.

Поттикнување на кажувањето „не“ за споделување лични или било какви податоци кога нивното споделување прави младите да се чувствуваат непријатно или небезбедно.

Овој Модул цели исто така кон подобрена самосвест и самовербата кај младите со попреченост, како и чувството на сигурност и заштита во онлајн комуникацијата.

Несоодветни онлајн пораки: Младите луѓе со интелектуална попреченост може да добијат несакани пораки на социјалните мрежи со сексуална конотација или барања за експлицитни слики.

Пример: Миа добива директна порака на Инстаграм од непознато лице. Пораката гласи: „Здраво, мислам дека си навистина привлечна! Може ли да ми испратиш неколку слики во бикини?“

Сексуални коментари и шеги: Вознемирувањето може да се појави преку вербални или писмени коментари со сексуална содржина.

Пример: За време на снимање на видео во живо на ТикТок, гледач коментира: „Треба да ни ги покажеш твоите нозе; изгледаат seksi!“

Сексуален Грумнг: Сексуалните предатори онлајн може да применуваат манипулативни тактики, градејќи доверба со млада личност со интелектуална попреченост пред да предложат непристојни барања.

Број на проект: 2023-2-RO01-KA220-YOU-000174271

Финансирано од Европската Унија. Изразените ставови и мислења се единствено на авторот(ите) и не нужно ги одразуваат ставовите на Европската Унија или на Европската извршна агенција за образование и култура (EACEA). Ниту Европската Унија, ниту EACEA не сносат одговорност за нив.



Co-funded by
the European Union



**Зборот “Грумнг” означува вид на манипулација, односно присила на одредена личност да направи нешто што не го посакува.*

Пример: Возрасен кој се претставува како пријател онлајн постепено почнува да поставува лични прашања за сексуалните искуства на младата личност или и прави притисок да сподели приватни информации.

Манипулација: Младите со интелектуална попреченост може да бидат изманипулирани кон вршење сексуални активности или споделување на експлицитна содржина во замена за услуги, како што се помош со училишните задачи или социјално прифаќање.

Пример: Врсник пишува: „Ако сакаш да седиш со нас на ручек, треба да ми испратиш слика од себе.“

Споделување на сексуална содржина: Онлајн профили може да испраќаат порнографски линкови или експлицитни сексуални фотографии во пораките на лицата со интелектуална попреченост.

Пример: Споделување на видеа и пораки со несоодветна и експлицитна содржина на социјалните мрежи.

Притисок за сексуална активности: Младите можат да бидат под притисок од врсниците за да се вклучат во сексуални активности во кои не се чувствуваат пријатно, често под закана дека ќе бидат исклучени од друштвото или заедничката група на социјалните мрежи.

На пример, член од групата може да се каже: „Ако не излезеш со него, повеќе нема да се дружиме со тебе,“ со што се создава притисок врз поединецот.

Прилози: Сливовити инструкции за блокирање на профили на социјалните мрежи преку апликациите Месинџер, Фејсбук, Инстаграм, ТикТок, и Снапчат (S23).

1. Borgström, Å., Daneback, K., & Molin, M. (2019). Young people with intellectual disabilities and social media: A literature review and thematic analysis. Scandinavian

Дополнителни материјали

Користена литература

Број на проект: 2023-2-RO01-KA220-YOU-000174271

Финансирано од Европската Унија. Изразените ставови и мислења се единствено на авторот(ите) и не нужно ги одразуваат ставовите на Европската Унија или на Европската извршна агенција за образование и култура (EACEA). Ниту Европската Унија, ниту EACEA не сносат одговорност за нив.



**Co-funded by
the European Union**



Journal of Disability Research: SJDR, 21(1), 129–140.
<https://doi.org/10.16993/sjdr.549>

2. Chadwick, D. D., Quinn, S., & Fullwood, C. (2017). Perceptions of the risks and benefits of Internet access and use by people with intellectual disabilities. *British Journal of Learning Disabilities*, 45(1), 21–31.
<https://doi.org/10.1111/bld.12170>
3. Lough, E., & Fisher, M. H. (2016). Internet use and online safety in adults with Williams syndrome. *Journal of Intellectual Disability Research: JIDR*, 60(10), 1020–1030.
<https://doi.org/10.1111/jir.12281>
4. Bayor, A., Bircanin, F., Sitbon, L., Ploderer, B., Koplick, S., & Brereton, M. (2018). Characterizing participation across social media sites amongst young adults with intellectual disability. *Proceedings of the 30th Australian Conference on Computer-Human Interaction*, 113–122.
<https://shorturl.at/Bb2t9>
5. Children with intellectual disabilities and ICT. (2023, October 23). <https://shorturl.at/ESsqL>

Активност за загревање 1

Име на активноста

Цели

Времетраење на активноста

Инструкции

Што е следно?

Споделување информации на забавен начин, што ја зголемува свесноста на учесниците за концептот на граници и за тоа кое е соодветно однесување онлајн. Учесниците се поттикнуваат отворено да дискутираат на тема онлајн безбедност во позитивна и удобна средина.

5-10 минути

Во оваа активност, учесниците ја користат својата имажинација за да ги довршат речениците. Нема точен или погрешен начин за тоа. Секој почеток на реченица е осмислен

Број на проект: 2023-2-RO01-KA220-YOU-000174271

Финансирано од Европската Унија. Изразените ставови и мислења се единствено на авторот(ите) и не нужно ги одразуваат ставовите на Европската Унија или на Европската извршна агенција за образование и култура (EACEA). Ниту Европската Унија, ниту EACEA не сносат одговорност за нив.



Co-funded by
the European Union



да поттикне споделување на информации, но учесниците сами одлучуваат каков вид информации ќе споделат.

Пример на реченици:

“Моето омилено место каде што сакам да го поминувам моето време е...”

“Ако некој ме прашува каде живеам, ќе кажам...”

“Ако треба да го опишам моето семејство, ќе кажам...”

“Она што сакам да го сподела за мојот ден е...”

Овие воведни прашања можат да ги поттикнат учесниците критички да размислуваат за тоа што е соодветно и безбедно за споделување, а што е приватно, што ги прави вредни во контекст на учење за безбедност на интернет и лични граници.

Активност 1 на Модулот

Име на активността

Црвено знаме, Зелено знаме

Цели

Да им се помогне на учесниците да разликуваат кои лични информации се безбедни или небезбедни за објавување и споделување онлајн.

Методологија

Практични вежби и интерактивни активности.

Времетраење на активността

30 минути

Потребни материјали

1. Зелено и црвено знаме за секој учесник.
2. Картонска кутија со хартиени налепници на кои се означени примери со информации (на пр., целосно име, омилено хоби, телефонски број, семејни фотографии).
3. Две картонски кутии– една зелена, обележана со “Објави”, и една црвена обележана со “Избриши”.

Инструкции

Вовед (5 минути)

Број на проект: 2023-2-RO01-KA220-YOU-000174271

Финансирано од Европската Унија. Изразените ставови и мислења се единствено на авторот(ите) и не нужно ги одразуваат ставовите на Европската Унија или на Европската извршна агенција за образование и култура (EACEA). Ниту Европската Унија, ниту EACEA не сносат одговорност за нив.



Co-funded by
the European Union



Модераторот вади една по една белешка од картонската кутија и ги чита на глас. Учесниците користат **зелени знаменца** (за безбедни информации) и **црвени знаменца** (за небезбедни информации) за да ги оценат примерите. Потоа, модераторот ги става белешките означени со зелено во зелената кутија („објави“), а оние означени со црвено во црвената кутија („избриши“). Примерите опфаќаат сè, од хобија до чувствителни податоци како приватни фотографии, адреси или лозинки.

Начин на игра (10-15 мин)

Читање примери на информации една по една (на пр., „Твојата омилена боја“, „Твојата домашна адреса“, „Смешна фотографија со пријателите“). Потоа, учесниците треба да подигнат зелено знаме за безбедна информација или црвено знаме за небезбедна информација..

После секој пример се дава објаснувања зошто е безбедно или небезбедно за споделување.

Безбедно за споделување (Примери за зелено знаме):

- Омилен филм или серија (пр. “Го сакам филмот Фроузен!”).
- Омилена храна (пр. “Сакам пица!”).
- Хоби или интереси (пр. “Сакам цртање” или “Уживам кога играм фудбал”).
- Секојдневни доживувања(емоции) и позитивни коментари(пр. “Денеска денот е многу убав!” или “Многу сакам кучиња”).
- Омилена музика или песна (пр. “Многу сакам да ја слушам Тејлор Свифт”).
- Забава и не персонални фотографии (пр. Уметничка фотографија или групна слика од настан).
- Настан или активности на кои сте учествувале (пр. “Ќе одиме на пикник оваа сабота”).

Небезбедно споделување (примери на црвено знаме):

- Целосно име (пр. “Моето име е Јана Стојанова”).

Број на проект: 2023-2-RO01-KA220-YOU-000174271

Финансирано од Европската Унија. Изразените ставови и мислења се единствено на авторот(ите) и не нужно ги одразуваат ставовите на Европската Унија или на Европската извршна агенција за образование и култура (EACEA). Ниту Европската Унија, ниту EACEA не сносат одговорност за нив.



Co-funded by
the European Union



- Адреса на живеење (пр.“Јас живеам на главната улица бр.122”).
- Телефонски број (пр. “Мојот број е 555-1234”).
- Училиште/Работно место (пр.“Јас одам во средното училиште Цвет”).
- Лозинка или информации за најава (пр. “Мојата лозинка е 1234”).
- Приватни семејни информации (пр.“Мојата мајка работи до доцна навечер, а јас сум сама дома”).
- Локациски детали (пр. “Јас сум сега во паркот на улицата Партизанска”).
- Фотографии од вас во вашиот интимен простор (пр. Од вашата бањата, спалната соба или во костим за капење).
- Интимни или приватни фотографии (пр. Испраќање селфи фотографии кои откриваат приватни делови или предизвикуваат несоодветно однесување).
- Пораки или коментари кои прават да се чувствувате непријатно.
- Разговарање за лични врски и сексуални теми (пр.Се гледам со некого, тука се сите информации за него”).

Дискусија со групата (5-10 мин)

Дискусија за вообичаените грешки што ги прават луѓето кога споделуваат информации онлајн. Поттикнете ги учесниците да ги споделат своите совети или искуства за тоа што користат за да останат безбедни на социјалните мрежи.

Преку овој процес, учесниците активно размислуваат за ризиците од прекумерно споделување и добиваат практични примери за безбедно онлајн однесување.

Заклучок

Низ оваа активност научивме да ги разликуваме информациите кои се безбедни за споделување на социјалните мрежи од оние кои е најдобро да останат приватни. Користењето на "зелено знаме" и "црвено знаме" визуелно ќе им помогне на учесниците да се присетат на оваа активност за да ја зачуваат својата безбедност на социјалните мрежи.

Активност за загревање 2

Број на проект: 2023-2-RO01-KA220-YOU-000174271

Финансирано од Европската Унија. Изразените ставови и мислења се единствено на авторот(ите) и не нужно ги одразуваат ставовите на Европската Унија или на Европската извршна агенција за образование и култура (EACEA). Ниту Европската Унија, ниту EACEA не сносат одговорност за нив.



Co-funded by
the European Union



Име на активнoста	"Мојата суперсила за безбедност"
Цели	Оваа активност е креирана со цел да ги поттикне учесниците да размислуваат за своите силни страни и квалитети кои можат да им помогнат да бидат безбедни онлајн, и да се чувствуваат самоуверено кога ги поставуваат своите граници.
Времетраење на активнoста	15 минути
Потребни материјали	1. Подготвени картички со едноставни слики, симболи или зборови кои претставуваат јаки страни, или адути за заштита (на пример, штит, катанец, телефон, знак за стоп, или зборови како „доверба“, „храброст“, „помош“, итн.). 2. Мек предмет што учесниците можат да си го подаваат (пример меко топче).
Инструкции	Групата учесници се поставува во круг. Фасилитаторот им дава на секој учесник да си избере по една карта од шпилот со безбедносни карти. Потоа, фасилитаторот му го дава мекиот предмет на еден учесник. Учесникот кој го држи предметот треба да ја каже и објасни својата онлајн суперсила според сликата на картичката за безбедност. По споделувањето на својата супер моќ, го предава предметот на некој друг, кој ќе ја открие својата карта и својата супер моќ. На пример, картата може да има штит на неа, а учесникот да каже: „Мојата супер моќ е да се заштитам себеси така што ги блокирам онлајн профилите што прават да се чувствувам непријатно на социјалните мрежи.“ Или картичката може да покажува катанец, а учесникот да каже: „Мојата супер моќ е да ги чувам моите информации безбедни така што никогаш не ги споделувам мојот телефонски број онлајн.“ Фасилитаторот го поттикнува размислувањето за тоа како тоа што е претставено на картичката може да се искористи како суперсила за заштита онлајн.

Број на проект: 2023-2-RO01-KA220-YOU-000174271

Финансирано од Европската Унија. Изразените ставови и мислења се единствено на авторот(ите) и не нужно ги одразуваат ставовите на Европската Унија или на Европската извршна агенција за образование и култура (EACEA). Ниту Европската Унија, ниту EACEA не сносат одговорност за нив.



**Co-funded by
the European Union**



Примери за безбедносни картички:

- Штит – Заштита (блокирање на луѓе кои ви прават да се чувствувате непријатно).
- Катанец – Силна лозинка (креирајте силна лозинка).
- Знак за стоп – Стопирање на непосакуван разговор.
- Телефон – Барање помош (од доверлива личност).
- Лупа за пребарување – Детална проверка (на пораките и линковите).
- Среќно лице – Споделување позитивни информации.
- Камера – Правење слика на екранот од неприкладна порака/коментар како доказ.
- Срце – Слушање на твоите чувства (кога нешто се чувствува погрешно).
- Мегафон – Пријавување профили на луѓе со неприкладно однесување.
- Канта за ѓубре – Бришење коментари/контакти кои не ги сакаш.
- Патоказ – Барање и следење совети.
- Свирче – Пријавување на профилите со несоодветно однесување.

Активност 2 на модулот

Име на активноста

“Што би направиле?” Карти со сценарија

Цели

Разликување на безбедни од небезбедни онлајн понуди и пораки.

Учесниците учат едноставни и корисни совети како да реагираат соодветно на сомнителни понуди или ситуации онлајн.

Методологија

Практични вежби и интерактивни активности

Времетраење на активноста

20 минути

Потребни материјали

1. Картички со сценарија за секој учесник: Печатени пораки со примери на непристојно однесување на социјалните мрежи.

2. Картички со можни одговори кои содржат симболи (симболи за блокирање, разговор) и краток текст за одговор

Број на проект: 2023-2-RO01-KA220-YOU-000174271

Финансирано од Европската Унија. Изразените ставови и мислења се единствено на авторот(ите) и не нужно ги одразуваат ставовите на Европската Унија или на Европската извршна агенција за образование и култура (EACEA). Ниту Европската Унија, ниту EACEA не сносат одговорност за нив.



Co-funded by
the European Union



Инструкции

(“одговори”, “сподели”, “игнорирај”, “блокирај”, “разговарај со некого,” и “отстрани од пријател.”) за секој од учесниците.

Вовед (5 минути)

Фасилитаторот ги чита кратките сценарија на глас и го поставува прашањето: „Што би направиле?“ Учесниците, организирани во мали групи, добиваат одредено време да размислат и да одберат одговор избирајќи една, две или три картички. Фасилитаторот позитивно ги охрабрува точните одговори и ги разјаснува неразбирањата.

Главен дел од активноста (10-15 минути)

Фасилитаторот ги чита и објаснува картичките и нивната содржина на едноставен и забавен начин.

Сценарио 1. Пријателот прашува: „Само што помислив на тебе. Дали успеа да ја завршиш сложувалка што ја започнавме заедно?“

Сценарио 2. Некој што не го познавате ви испраќа порака во која ве замолува или бара од вас да му испратите интимна фотографија од вас.

Сценарио 3. Лице на социјалните мрежи кое коментира на вашата фотографија со несоодветна порака, како: „Изгледаш привлечно, испрати ми интимна фотографија од тебе.“

Сценарио 4. Некој ви испраќа порака со содржина: “Многу си убав/а, ајде да се сретнеме, само ние двајцата.”

Сценарио 4. Лице кое не го познавате ви испраќа приватна порака со содржина: “Што носиш на тебе во моментов?”

Сценарио 6. Групна порака: „Здраво на сите! Кој ви беше омилениот дел од вчерашниот час по уметност? Мене најмногу ми се допаѓаа сликите со животни!“

Сценарио 7. „Додека играте онлајн игра со повеќе играчи, друг играч кој не го познавате ви испраќа приватна порака со текст: „Многу си добар/добра... сакаш ли подоцна да имаме

Број на проект: 2023-2-RO01-KA220-YOU-000174271

Финансирано од Европската Унија. Изразените ставови и мислења се единствено на авторот(ите) и не нужно ги одразуваат ставовите на Европската Унија или на Европската извршна агенција за образование и култура (EACEA). Ниту Европската Унија, ниту EACEA не сносат одговорност за нив.



Co-funded by
the European Union



видео разговор? Се обложувам дека изгледаш слатко додека играш.”

Дискутирање и рефлексija (5-10 минути)

Учесниците ги дискутираат причините во позадина на дадените одговори. Фасилитаторот го потврдува одговорот и ги користи картичките за да предложи дополнителни соодветни одговори.

Заклучок

Фасилитаторите истакнуваат дека:

1. Никогаш не е во ред да се испраќаат несакани непристојни пораки или фотографии.
2. Секогаш верувајте им на вашите чувства—Ако нешто прави да се чувствувате непријатно, време е да преземете нешто.
3. Секогаш можете да го блокирате, игнорирате, или пријавите непристојното однесување на другите онлајн или пак да разговарате со некогаш за тоа.
4. Никогаш не си сам/а—секогаш можеш да најдеш поддршка од возрасни или пријатели на кои им веруваш кога е тоа потребно.

Прилог 1

Активност 1: „Црвено знаме, Зелено знаме“

Број на проект: 2023-2-RO01-KA220-YOU-000174271

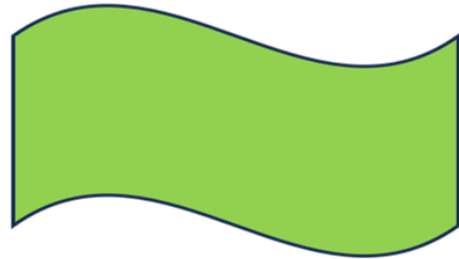
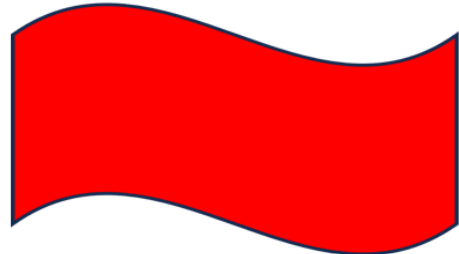
Финансирано од Европската Унија. Изразените ставови и мислења се единствено на авторот(ите) и не нужно ги одразуваат ставовите на Европската Унија или на Европската извршна агенција за образование и култура (EACEA). Ниту Европската Унија, ниту EACEA не сносат одговорност за нив.



Co-funded by
the European Union



Картонски налепници и знамиња:



Примери за информации:

Име и презиме

Омилена музика или песна

Хобија или интереси

Адреса на живеење

Секојдневни доживувања(емоции)

Училиште или работно место

Телефонски број

Детали за вашата локација

Број на проект: 2023-2-RO01-KA220-YOU-000174271

Финансирано од Европската Унија. Изразените ставови и мислења се единствено на авторот(ите) и не нужно ги одразуваат ставовите на Европската Унија или на Европската извршна агенција за образование и култура (EACEA). Ниту Европската Унија, ниту EACEA не сносат одговорност за нив.



Co-funded by
the European Union



Омилен филм или ТВ серија

Моите персонални фотографии

Омилена храна

Лозинки

Разговори за врски

Јавни настани или активности
на кои учествувате

Слики од вас во вашата бања

Слики од вас во
вашата спална соба

Ваши голи фотографии

Број на проект: 2023-2-RO01-KA220-YOU-000174271

Финансирано од Европската Унија. Изразените ставови и мислења се единствено на авторот(ите) и не нужно ги одразуваат ставовите на Европската Унија или на Европската извршна агенција за образование и култура (EACEA). Ниту Европската Унија, ниту EACEA не сносат одговорност за нив.



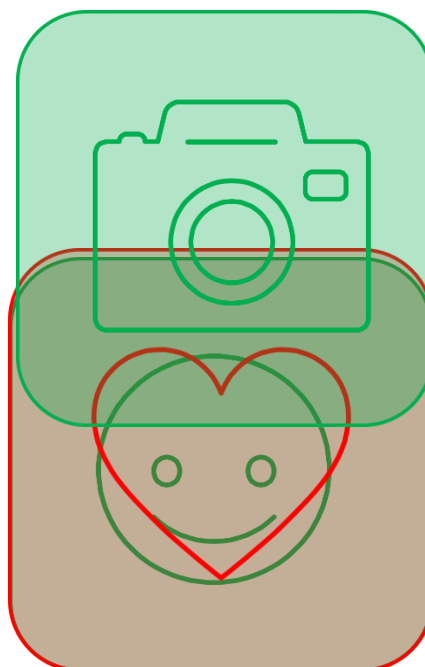
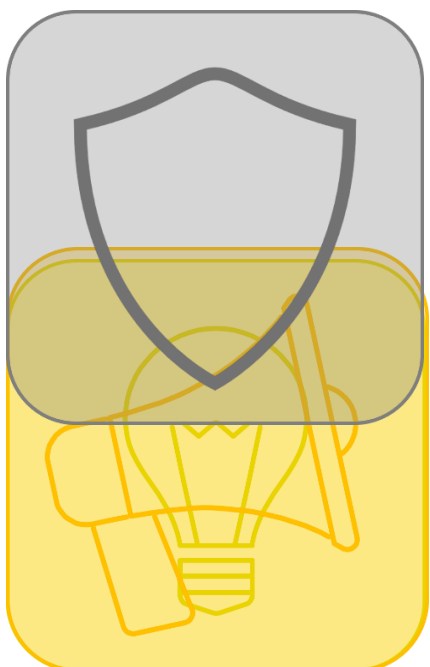
Co-funded by
the European Union



Анекс 2.

Активност за загревање 2: Мојата суперсила за безбедност

Картички за суперсила:

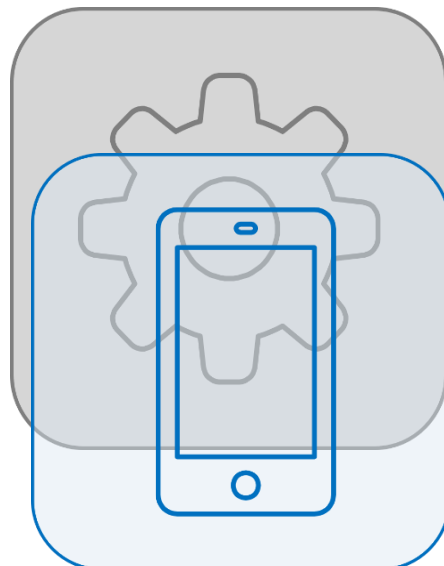
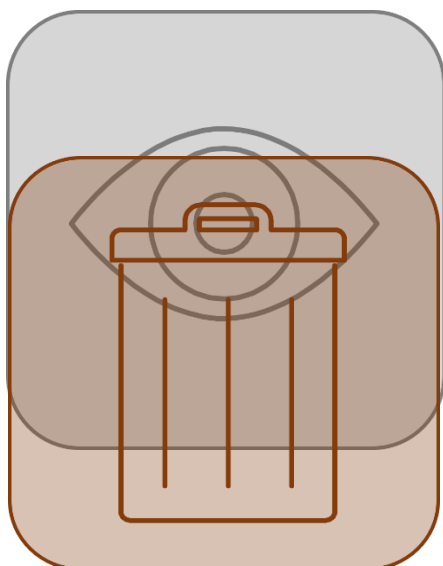
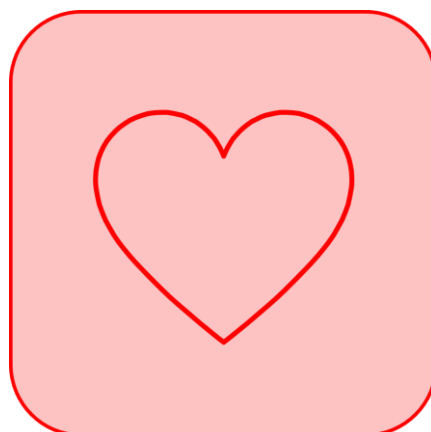


Број на проект: 2023-2-RO01-KA220-YOU-000174271

Финансирано од Европската Унија. Изразените ставови и мислења се единствено на авторот(ите) и не нужно ги одразуваат ставовите на Европската Унија или на Европската извршна агенција за образование и култура (ЕАСЕА). Ниту Европската Унија, ниту ЕАСЕА не сносат одговорност за нив.



Co-funded by
the European Union

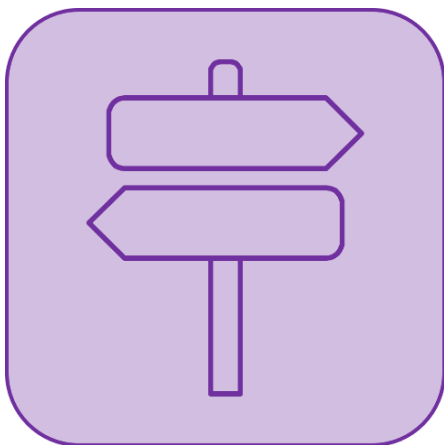
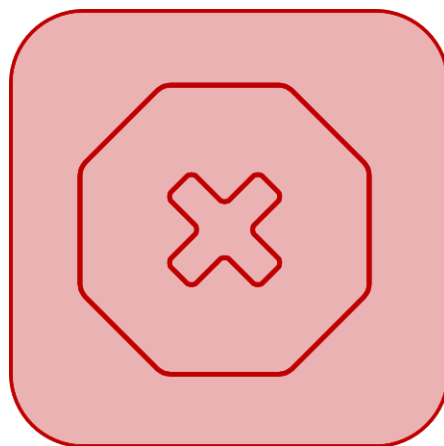


Број на проект: 2023-2-RO01-KA220-YOU-000174271

Финансирано од Европската Унија. Изразените ставови и мислења се единствено на авторот(ите) и не нужно ги одразуваат ставовите на Европската Унија или на Европската извршна агенција за образование и култура (EACEA). Ниту Европската Унија, ниту EACEA не сносат одговорност за нив.



Co-funded by
the European Union



Број на проект: 2023-2-RO01-KA220-YOU-000174271

Финансирано од Европската Унија. Изразените ставови и мислења се единствено на авторот(ите) и не нужно ги одразуваат ставовите на Европската Унија или на Европската извршна агенција за образование и култура (EACEA). Ниту Европската Унија, ниту EACEA не снесат одговорност за нив.



**Co-funded by
the European Union**



Анекс 3: Активност 2: „Што би направиле?“

Картички со сценарија:

1

Пријател прашува: „Токму што помислив на тебе. Дали успеа да ја завршиш сложувалката која ја започнавме заедно?“

2

Лице кое не го познавате ви испраќа приватна порака со содржина, „Што носиш на тебе во моментов?“

3

Некој ви испраќа порака со содржина: „Многу си убав/а, ајде да се сретнеме, само ние двајцата.“

4

Некој што не го познавате, ве замолува да му испратите интимна слика од вас.

5

Групна порака: „Здраво на сите! Кој ви беше омилениот дел од вчерашниот час по уметност? Мене најмногу ми се допаѓаа спиките со животни!“

6

Лице на социјалните мрежи кое коментира на вашата фотографија со несоодветна порака, како: „Изгледаш привлечно, испрати ми интимна слика од тебе.“

Број на проект: 2023-2-RO01-KA220-YOU-000174271





7

Додека играте игра на интернет, друг играч кој не го познавате ви испраќа приватна порака: Ти си навистина добар/а... Дали би сакал/а да се видиме на видео повик покасно? Се обложувам дека изгледаш слатко кога играш.

Картички со одговори:



Број на проект: 2023-2-RO01-KA220-YOU-000174271

Финансирано од Европската Унија. Изразените ставови и мислења се единствено на авторот(ите) и не нужно ги одразуваат ставовите на Европската Унија или на Европската извршна агенција за образование и култура (EACEA). Ниту Европската Унија, ниту EACEA не снесат одговорност за нив.



Co-funded by
the European Union



Дрво на одлуки:



Број на проект: 2023-2-RO01-KA220-YOU-000174271

Финансирано од Европската Унија. Изразените ставови и мислења се единствено на авторот(ите) и не нужно ги одразуваат ставовите на Европската Унија или на Европската извршна агенција за образование и култура (EACEA). Ниту Европската Унија, ниту EACEA не сносат одговорност за нив.



Co-funded by
the European Union